

λιν εἰς τὰ χωρία διπού του ἔχοντες ἀλλού ταχακά καὶ ἀργυρᾶ νομίσματα καὶ αἱ νεάνιδες προσέβαλλον εἰς τὰ παρθένα καὶ σύνηθοιζόντο εἰς τὰ κατώφλια τῶν θυρῶν ἀνδρούμεναι ἐν ἑκστάσει. Ἀλλά μόλις ἔπαιξε καὶ παρευθὺς αἱ νεάνιδες ἔψυγον φράττουσαι τὰ ὄτα των, καὶ τα παιδία του ἐλιθοβόλησαν.

Τότε πλέον ὁ δύσμοιρος ἐνόπεν ὅτι
τετέλεσται! ὅτι ήδαν δνειρον αἱ τόδαι
δόξαι του και αἱ χαραι του. "Ἐπεσεν εἰς
τὸ ἄκρον τῆς ὁδοῦ φακένδυτος, ἀθλιος
ῶς ἄλλοτε, καθ' ὅσον μάλιστα ὀδάκις θέ-
λων νὰ παρηγορηθῇ ἐπεχείρει νὰ παιξῃ
τὸ ὅργανόν του, ήκουόντο φεῦ! κραυγαὶ
ἀποεῖς και ἄγριαι ὥστε και αὐτὸς ἐτρό-
μαζε!

‘Ο μῆθος δηλοῖ . . .

(Μίμοντις ἐκ τῶν τοῦ Μενδές).

П. 1. Ф.

Η ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ ΠΑΡ' ΉΜΙΝ

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΜΑΡΚΟΡΑΣ

αίνεται δτι εις τὴν Κέρκυραν, ὑπάρχει ἔνας ποιητής. Ὁ ποιητής αὐτός, ἐξέδωκε πρὸ δὲ λίγου τὰ πομπατά του, εἰς ἓν τόμον. Ὁ τόμος εὑρέσκεται ἐπάνω εἰς τὸ τραπέζι μου, ἀπὸ πέντε ἢ δέκα ημερῶν. Τὸ σχῆμα του εἶνε μεγάλον, ὅγκῳδες τὸ περιεχόμενον αὐτοῦ, πλατεῖαι αἱ σελίδες, καὶ τὸ ἐξώφυλλον τεφρόν. Εἶνε τυπωμένον ἀρκετά καθαρά, ἀλλὰ καὶ ἀρκετά ἀκομψά, μὲν στοιχεῖα ἀρχαιοπετῆ, κ' ἐπιγραφὴν φέρει τὴν ἀκόλουθον ἀπλῆν : «Γερασίμου Μαρκορᾶ, Ποιητικὰ Ἐργα. Ἐν Κερκύρᾳ, τυπογραφεῖον 1. Ναχαμούλην. 1890». Ἐδημοσιεύθη μόδις τὸν ληξαντα Ἰούλιον, ἐν τῇ εὐθαλεῖ υἱόσφ, κ' ἐκεῖθεν ἐστάλη εἰς Ἀθήνας, εἰς τὸ βιβλιοπωλεῖον τοῦ Κασδόνη, διὰ νὰ πωληθῇ. Μία ἐφημερίς καὶ ἔνα περιοδικόν ἀνήγγειλαν διὰ τριῶν γραμμῶν τὴν ἔκδοσίν του. Καὶ τὸ βιβλίον κείται εἰς τὸ βιβλιοπωλεῖον του, ἐν σιγῇ καὶ ἀφανείᾳ, ἀναμένον τοὺς ἀγοραστάς. Ὅποθέτω δτι διὰ πολὺν καιρὸν θὰ τοὺς περιμένην.

Τὸ βιβλίον αὐτό, εἶνε τὸ ἔργον ἐνὸς Ἑλ-
ληνος ποιητοῦ, ἐνὸς συγχρόνου ποιητοῦ,
ἐνὸς νέου ποιητοῦ τῆς πατρίδος μας.
Ἐλληνος ποιητοῦ — καὶ σχεδόν κανεὶς
δὲν τὸν εἰπεῖνται εἰς αὐτὸν τὴν πρωτεύ-
ουσαν τῆς Ἑλλάδος. Συγχρόνου ποιητοῦ
— καὶ ζήτημα ἀν δέκα μεταξὺ τῶν συγ-
χρόνων τὸν ἔχουν ἀναγνώσῃ ἢ ἀκούσῃ.
Νέου ποιητοῦ — καὶ εἶνε ἔξιντα χρόνων.
Οὐλα αὐτά, συστατικὰ πρωτίστης τά-
ζεως, ἢ ὑψηλᾶς μαρίας ἢ ἀξίας μεγάλης.
Νὰ ἕσται ἔλλην ποιητής καὶ νὰ μὴ φρον-
τίσῃς νὰ σὲ μάθῃ ποτὲ τούλαχιστον ἢ
Ἑλλάς, ἢ δημιουργοῦσα τὴν φύμην καὶ
ἀπονέμουσα τὴν δόξαν, ἢ ἀναδεικνύου-
σα τὰς προσωπικότητας καὶ ταξινομοῦσα
τὰς ικανότητας, ἢ Ἑλλάς ἢ δικεπομένη
καὶ κρίνουσα κ' ἐργαζομένη καὶ ἀνεπτυγ-
μένη καὶ πολιτισμένη καὶ δρῶσα καὶ πα-
ραδικενάζούσα τὸ μέλλον, ἢ Ἑλλάς τοῦ
καθφενείου Χαροπᾶ καὶ τῆς πλατείας

τοῦ Συντάγματος! Νὰ ἴσαι σύγχρονος ποιητής καὶ νὰ μὴ φροντίσῃς ν' ἀναφερθῆς ποτε εἰς τὰ διάφορα τῶν ἐφημερίδων, ν' ἀξιωθῆς τῆς ρεκλάμας τῶν περιοδικῶν, νὰ κουδουνίσῃς τ' ὄνομά σου εἰς τ' αὐτιὰ τῶν λογίων νέων! Νὰ ἴσαι ἔξιντα χρόνων καὶ νὰ μὴ σὲ ἔχῃ μεταφράσῃ ἀκόμη ὁ Μπόλτζ ἢ Ἑγκωμιάσῃ ὁ Τέλφυς! Τὸ πρᾶγμα εἶνε μὰ τὸν Ἀπόλλωνα πρωτότυπον καὶ εἰς ἀνθρώπους ζῶντας ἐν ταῖς σημεριναῖς πνευματικαῖς Ἀθήναις ὅξιον νὰ προκαλέσῃ βαθυτάτην ἐκπληξιν. Τὰ ποιήματα αὐτὰ δὲν εἶνε χθεσινά, ως θὰ ὑπέθετε κανεὶς ἐκ τοῦ χρόνου τῆς ἐκδόσεως των. Εἶνε τὸ ἔργον ὀλοκλήρου ζωῆς, περιλαμβάνουν χρονικόν διάστημα ὑπερβαίνον τὴν τριακονταετίαν, φέρονταν ἐν ἑαυτοῖς τὴν δρόσον τῆς πρωτηγενεστητος, ἀναδίδον τὴν ἀκμὴν καὶ τὴν ρώμην καὶ τὴν συνοχὴν τῆς ἀνδρικῆς ἡλικίας, καὶ ἀντανακλοῦν τὴν μελαγχολίαν, ἐξ ὑπαρκείας εὐθυμον καὶ θλιβεράν, τοῦ ἐπερχομένου γῆρατος. Κ' ἐν τούτοις ὅμολογῷ ταπεινῷσι ὅτι καὶ εἰς τὸν γράφοντα ἀκόμη, καίτοι καταθαγόντα κατὰ τὴν παιδικήν του ἡλικίαν ὅλην τὴν λεγομένην νεοελληνικήν ποίησιν, καίτοι ἀναμιχθέντα ἀρκετά ἐνωρίς εἰς τὴν λεγομένην φιλοδογικήν παρ' ἡμῖν κίνησιν, καίτοι παρακολουθοῦντα ἀφ' ἵκανοῦ τὴν παρ' ἡμῖν ζωὴν ὑφ' ὅλας εἰ δυνατὸν αὐτῆς τὰς ἐκφάνσεις, εἶνε ἐντελῶς πρωτοφανῆ. Φαντασθῆτε τί ἡμπορεῖ νὰ εἶνε διὰ τὸ κοινόν. Ἐπανειλημμένως ἐπῆγα εἰς τὴν Κέρκυραν. Καὶ μιαν φοράν, μοῦ ἔδειξε κάποιος τὸν Μαρκορᾶν, ἐν τῇ ἔξδιῳ τοῦ θεάτρου. Ἡ πρώτη μου ἐρώτησις ἦτον ἂν εἶνε ὁ ἐπιτετραμμένος μας τῆς Πετρουπόλεως. Ὁ ὅλος μοῦ εἶπεν ὅτι εἶνε ὁ ποιητής. Ποτὲ δὲν εἶχα ἀκούσην πρὶν δι' αὐτόν, Ὕψωδα τοὺς ὥμους νομίσας ὅτι ἦτον καμμία τοπικὴ δόξα, καὶ ἐλησμόντα τὸ πρᾶγμα. Κάμποδον καρέὸν ἔπειτα, πρὸ δύο χρόνων, ἐν Ἀθήναις, εὑρισκόμενος ἔνα βράδυ εἰς τὸ σπίτι τοῦ ποιητοῦ Παλαμᾶ, εἰδα ἔνα κίτρινον φυλλάδιον καὶ ἔμαθα ὅτι ἦτον ὁ "Ορκος τοῦ Μαρκορᾶ, μακρὸν διηγηματικὸν ποίημα, ἐκδοθὲν τῷ 1875, καὶ τοῦ δροίον τὴν ὑπαρξίαν μόλις πρὸ μηνῶν ἐδέπεσε νὰ πληροφορηθῇ τὸ κοινόν τοῦ "Παρονασδοῦ".

χάρις εἰς τὸν συνάδελφον Βελλιανίτην.
Πάλιν δὲν ἔδωκα προδοκήν, εἰς τὸ σπῆ-
τι ποιητοῦ φυσικὸν ἥτον νὰ εὑρίσκωνται
παντὸς εἰδούς ποιηταί, καὶ ἐπίσημοι καὶ
ἀδημοι. Ὅταν ἔξαναπῆγα εἰς τὴν Κέρ-
κυραν, πάλιν κάποιος μοῦ ἔκαψε λόγον
δι' αὐτόν. Ἡ περιέργειά μου προχιθε νὰ
κεντᾶται. Καὶ ὅταν ἐγύρισα εἰς τὰς Ἀ-
θήνας, ἔγραψα καὶ μοῦ τὸν ἔστειλαν. Τὸν
ἐδιάβασα ἐντὸς μιᾶς ἡμέρας, καὶ ἔμεινα
ὑπὲρ τὸ κοάτος ἀδικοεστάτην ἔντυπόν

Τὸ κίτρινον φυλλάδιον — θὰ μοῦ ἐπιτραποῦν αἱ προσωπικαὶ αὐταὶ ἐκμυστηρεύσεις — ὑπῆρχεν εἴδος ἀποκαλύψεως, εἴδος ἐπαναστάσεως δι' ἐμέ. Νὰ ἐκτεθοῦν δῆλαι αἱ σκέψεις καὶ δῆλα τὰ συναισθήματα ἅτινα ἐγέννησεν εἰς τὴν ψυχὴν μου καὶ εἰς τὸ πνεῦμά μου, θὰ ἴτον ἵσως μακρόν, μακρότατον, θ' ἀπήτει πολὺν καιρὸν καὶ πολὺν χώρον, θὰ ἔξηρχετο τοῦ

προγράμματος χρονογραφικοῦ ἀρθριδίου, ἐκ τῶν περὶ τῆς συγχρόνου φιλοδογικῆς κινήσεως μελλόντων νὰ δημοσιεύωντ' ἐν ταῖς στήλαις ταύταις, ὡς τὸ πρῶτον ἀπλῶς εἶνε τὸ παρόν. Ἀλλ' ἡ τελικὴ καὶ γενικὴ αἰσθησίς δύναται νὰ σημειωθῇ, ἀνάλογος δὲ πρός αὐτὴν θὰ πένθετο νὰ θεωρηθῇ μόνον ἡ τοῦ ἀνακαλύπτοντος αἴφνις φλέβα χρυσοῦ ἐν σκοτεινῷ χάσματι, δροσερὸν καὶ καθαρὸν ρύακα ἐν διψαλέᾳ πεδιάδι, σκιάν πλατυφύλλου, εὐκόρμου καὶ ἀνθηροῦ δεγδρου ἐν καταξηρῷ, αὐχμώδει ἐρυμάτῃ. Ποιὸν εἶνε τὸ χάσμα, ποιὰ εἶνε ἡ πεδιάς καὶ ποιὰ ἡ ἐρυμάτια καὶ αἱ ἄλλαι μεταφοραί, τὸ ἐννοεῖτε βέβαια πολὺ καλά. Ἀλλὰ τὴν αἰσθησίν ταῦτην, τὴν ἐπανευρίσκω σήμερον διπλασιασμένην, τριπλασιασμένην, δεκαπλασιασμένην, ἀνοίγων τὸ προκείμενον βιβλίον, ἐν ᾧ περιλαμβάνεται δλον τὸ ἔργον τοῦ κερκυραίου ἀοιδοῦ. Τὸ βιβλίον διαιρεῖται εἰς 4 μέρη, «Διηγήματα», «Λυρικά», «Τὰ πρῶτα μου Λιανοτράγουδα», καὶ «Μέτωρα καὶ Παραξενιαίς». Τὸ ἐγκαίνιζει μετὰ σύντομον πρόλογον ὁ γνώριμος «Ορφος», ἐπακολούθει ἄλλο ἐκτενὲς διηγηματικὸν ποίημα «Ο Λαρίονας», ἐπειτα μικρότερα τινὰ διηγηματικὰ ἐπίσης. Τὸ δεύτερον μέρος περιλαμβάνει ἐπίσης σοφαρᾶς ὡς ἐπιτοπολὺ ὑφῆς λιγικὰ ποιήματα, σύντεθειμένα ἐπὶ διαφόρων συγχρόνων περιστάσεων συνήθως. Τὸ τρίτον περιέχει τὰ πρῶτα τοῦ ποιητοῦ ἔργα, μικρὰ ἔρωτικὰ ἄθματα, σύντομα καὶ γοργά. Καὶ τὸ τέταρτον τέλος, δατυρικά καὶ εὐθυμα ποιήματα. Ἡ συγκομιδὴ δὲν εἶνε πενιχρά. 400 σχεδόν εὐρείας σελίδας καταλαμβάνουν τὰ ποιήματα αὐτά, ποικιλότατα τὰ θέματα, τὴν μορφήν, τὴν ύπόστασιν, τὴν ἔκφρασιν καὶ τὴν διασκευήν. Δὲν φρονεῖτε λοιπὸν ὅτι χάριν τοῦ ὅγκου τῶν τούλαχιστον, ἀξίζει νὰ γίνηται κάποιος λόγος δι' αὐτά, ἕστω κ' ἐν αἷς ἡμέραις ἐπίκεινται βούλευτικαὶ ἐκλογαί, καὶ τελοῦνται πολιτευτικῶν ἀγώνων προεδρία, καὶ κοχλάζει ὡς ὁ λέβης τῶν μαγιστρῶν τοῦ Μάκβεθ («Μάκβεθ, θὰ γίνηται βούλευτης!») τῶν συνδυασμῶν ὁ αναβραχμός, καὶ βροντᾶ τόσων «ἐθνικῶν», καὶ «κοινωνικῶν», ζητημάτων ὁ βαρὺς πάταγος;...

Ἐξάπαντος, ὅταν δὲ Θεὸς ἐσκάρωνε τὸν κόδμον, πολὺ εὐμενὲς βλέψυμα θὰ ἔρημή πρὸς τὴν δημιουργούμενην ἐντὸς τῶν χειρῶν αὐτοῦ Ἐπτάνησον, μὲν ιδιαιτέραν ἀγάπην θὰ τὴν στρεψύμωσε μεταξὺ τῶν μεγάλων παλαμῶν του, καὶ ὅταν ἀπεθάσισε τέλος νὰ τὴν ρίψῃ ἐντὸς τοῦ πελάγους ὅπερ ἔμελλε νὰ τὴν δεχθῇ, ἐξῆλθεν ἡ κόρη πάγκαλος, ὥπως πάνοπλος ἄλλοτε ἡ Ἀθηνᾶ, ἀπὸ τὴν κεφάλαν τοῦ Διός. Τῆς ἔδωκεν ὁ μέγας καλλιτέχνης, ὅλα τὰ δῶρα, γῆς εὐφορίαν, καὶ οὐρανοῦ γλυκύτητα, καὶ θαλάσσης ἀρροτὸν κάλλος, καὶ ἑλίου εὐκρατὸν θάλπος· τῆς ἔδωκεν ὄρέων εὐγράμμα ὑψην καὶ κοιλάδων σύσκια βάθη καὶ πεδίων ἀνθοῦντα πλάτη καὶ ἀκτῶν μεγαλοπρέπειαν ὅμα καὶ χάριν· τῆς ἔδωκε τοῦ κλίματος τὴν ἡδύτητα καὶ τῆς φύσεως τὸ μειδίαμα καὶ τῆς ὄλεως τὸ γόντρον καὶ τοῦ σώματος τὴν

ΕΙΚΟΝΕΣ

• Η πρώτη διήλεκτρος μου
Όχνατική έκτέλεσης

ακμαιότητα καὶ τὸ σφρῆγος. Τῆς ἔδωκε τὸ χάρισμα νὰ ἔξυπνη πλέουσα εἰς ἀρώματα καὶ νὰ κινᾶται πλέουσα εἰς ἀρμονίας καὶ μελῳδίας κύματα. Ἀλλὰ ὑπέρ πᾶν ἄλλο, δῶρον ἀσύγκριτον, ἀνυπέρβλητον πρόσον, τῆς ἔδωκε φαίνεται καὶ τὸ χάρισμα τοῦ νὰ παράγῃ ποιτάς. Ἀν μὲρος τοῦ κανεῖς ἀν ἡ νέα Ἑλλάς ἔζησε πνευματικῶς ἥσως τόρα, θὰ ἔδισταζα νὰ τοῦ ἀποκριθῶ. Ἀλλὰ ἐν μέρος αὐτῆς, ἡ Ἐπτάνη σος, ἔζησε βεβαίως. Οἱ λόγοι τοῦ φαινούμενου εἶναι πάμπολλοι, δὲν θὰ είναι δὲ προδόλως διστοτέος πρός αὐτούς ἡ φύσις καὶ τὸ κλίμα—διὰ νὰ εὐχαριστηθῇ ὀλίγον καὶ ὁ κύριος Ταῖν. Εἰς δύος ἔξ αὐτῶν εἶναι ἀναμφιβόλως, διὰ τὰ ἐπτά αὐτά νυστὶ προηγήθουσαν εἰς πολιτισμόν, αὐθιπαρξίαν, κοινωνικὴν ζωὴν, πολιτικὴν μόρφωσιν τοῦ ὑποδοίπου ἐλληνισμοῦ. Ἡ Τέχνη εἶναι κόρη τῆς Ζωῆς. Εἶναι ἀληθές, διὰ τὴν κόρην αὐτὴν ἡ γῆτηρ τῆς δὲν εἶναι συνήθως παρὰ δύναται. Ἀλλὰ πάντοτε αὐτὴ εἶναι ἡ μὲν τηρούσσα. Εὐνόποτον ἐπομένως ἄν, ἐνῷ ἀπὸ τοῦ ἔδαφοις τῆς ἀξέστου ἀρματωλικῆς Ἑλλάδος ἔφη τῶν κλέφτικων δημοτικῶν τραγουδιῶν τὸ ἀγιοπέταλον ἀνθος, ἡ Ἐπτάνησος εὔρεθη μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν τοῦ ἐλειθέρου κράτους ἡ μᾶλλον πρόσφορος καὶ τοιμος ν' ἀνακρούσῃ τοὺς πρώτους τεχνικοὺς φθεγγούς τῆς νεοελληνικῆς λύρας. Ἀπαράλλακτα ως ὁ Θεός ἐδημιούργησεν αὐτὴν τόσον ωραίαν, θὰ ἔλεγέ τις δικαὶος ἡ Τύχη ἐπροφύλαξεν αὐτὴν ἐπίτηδες ἀφ' ὅλων τῶν συμφορῶν, εἰς ἃς ἐνέπεσεν ἡ ὑπόλοιπος Ἑλλάς. Τοῦ Τούρκου τὴν ψηκαλέαν κυριαρχίαν δὲν ὑπέστη ἡ ωραία θυγάτηρ τοῦ Ἰονίου. Οἱ δεσπόται αὐτῆς ὑπῆρχαν πάντοτε, δεσπόται μὲν, ἀλλὰ πολιτισμένοι, ὥπερ πολὺ διάφορον. Εἰς σκότος ἀπαίδευσίας καὶ παντελοῦς τυφλώσεως καὶ διακοπῆς πάσης ὑπάρχεως οὐδέποτε ἐγρίθη. Ἡ γειτνίασις δὲ καὶ ἡ στενὴ σχέσις πρὸς τὴν Ἰταλίαν παρέσχεν εἰς αὐτὴν τὸν τρόπον νὰ μὴ παύσῃ ποτὲ εὐρισκομένη ἐν τῇ εὐρωπαϊκῇ οἰκογενείᾳ, συμμετέχουσα τῆς ζωῆς αὐτῆς. Ὕπο τοιούτους δρούς ἀπλοποιεῖται νομίζω κάπως ἡ πολλῶν ἀκόμη βεβαίως δεομένη ἀναπτύξεων ἐξήγησις τοῦ περιέργου γεγονότος, πῶς, καθ' ὅν καιρὸν τὰ τέκνα τῆς κυρίως Ἑλλάδος, ζητήσαντα μετὰ τὴν ἐλευθερίαν νὰ καλλιεργήσωσι τὰς Τέχνας, δὲν κατώρθωσαν νὰ παράσχωσι κατὰ τὸ πλείστον μέχρι τοῦδε ἡ φύσικῆς ἀλλὰ ἀμαθοῦς καὶ νηπιώδους ἐμπνεύσεως ἀκαλαισθήτους καὶ τερατώδεις κραυγάς ἡ δουλικῆς μημήσεως ἀλλοτριῶν προτύπων πιθικόμορφα ἔξαγαντα κάπως ὑποδείγματα, τὰ τέκνα τῆς Ἐπτανήσου καὶ δυνατῶν τὸν ἀνανεωθῆναι ταυτοχρόνως τὰ πρώτα εὐπέρσωπα κάπως ὑποδείγματα νεοελληνικῆς ποιήσεως.

(Ἐπεταὶ τὸ τέλος.)

Δὲν θὰ ἔμεθα μεγάλοι ἀνευ τῶν μικρῶν, χάριν τῶν ὅποιων καὶ ὀφείλομεν νὰ ἔμεθα μεγάλοι.

Οἱ μὲν ἀγαθοὶ βασιλεῖς εἶναι δοῦλοι, οἱ δὲ ὑπήκοοι τῶν εἶναι ἐλεύθεροι.

· Αμαζόνειος ποταμος.

Ἐν τῇ εἰκόνι ταύτη βλέπομεν μίαν τῶν μεγάλων, ἀληθῶς, σκηνῶν τῆς φύσεως.

Αλλὰ πόθεν ὠνομάσθη Ἀμαζόνειος; τί κοινὸν μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῶν Ἀμαζόνων; Οὐδέν. Τῷ 1539 Τσπανὸς τυχοδιώκτης, Φραγκίδης Ὁρελλάνας, ἀκούων ὅτι αἱ ὄχθαι τοῦ ποταμοῦ βρίσθουσι χρυσοῦ καὶ ἀργύρου ἐπλευσέν ἔκει. Ἐπειδὴ δὲ εἰ δεν ὅτι οἱ θαγενεῖς ἐπολέμουν ἔχοντες σιγουροῦς καὶ τὰς γυναικάς των, διέδωκεν ὅτι αἱ ὄχθαι τοῦ ποταμοῦ κατοικοῦνται ὑπὸ γυναικῶν, αἵτινες, ὡς ποιητικαὶ ταῖς διοικοῦνται μόναι τῶν. Ως ἐκ τούτου δὲ ὠνόμασε καὶ τὸν ποταμὸν Ἀμαζόνειον.

Ο ποταμὸς οὗτος τῆς Μεσημβρινῆς Ἀμερικῆς ἔχει τὰς πηγάς του ἐπὶ τῶν Ἀνδεων, ὀλίγον τι μακράν τοῦ Εἰρηνικοῦ Ὦκεανοῦ, καὶ ἐκβάλλει εἰς τὸν Ἀτλαντικόν. Τὸ πλάτος αὐτοῦ ποικίλλει ἀπὸ 4 μέχρι 8 χιλιομέτρων. Κατὰ δὲ τὴν ἐκβολὴν αὐτοῦ εἰς τὸν Ὦκεανὸν ἔχει πλάτος 288 χιλιομέτρων. Εἰς πολλὰ μέρη δὲν δύναται τὶς νὰ διακρίνῃ τὴν ἀπέναντι ὄχθην, καὶ τότε πλέον δὲν φαίνεται ὅτι εἶναι ποταμός, ἀλλὰ θάλασσα ἐκτεταμένη. Καὶ τὸ βάθος του εἶναι ἀνάλογον ἀπὸ 50—160 μέτρων. Ἐντὸς αὐτοῦ ζῶσι δελφῖνες, ὅπως εἰς τὴν θάλασσαν, παντοειδεῖς ιχθύς, χελώναι, κροκόδειλοι τερατώδεις. Αἱ ὄχθαι του εἶναι δάση πυκνά καὶ σκοτεινά, εἰκοσιτρία εἰδὸν φοινίκων φύονται ἔκει, κακαδύνειδρα, καφές, βάμβαξ, ἀρτόδεινδρα, κέδροι, δαλασσαρίλλαια, παντοῖα δένδρα καὶ φυτά ὀφελιμώτατα εἰς τὴν ιατρικήν, εἰς ναυπηγόποντα πλοίων, κατασκευὴν ἐπιπλων πολυτίμων καὶ πάσης δλλῆς βιομηχανίας,

Ο βρασιδιανὸς οὗτος γίγας τῶν ποταμῶν ἔχει καὶ τὴν πορορόκαν του, φαινόμενον μεγαλοπρεπέστατον καὶ φοβερώτατον. Δις τῆς ἡμέρας χύνει τὰ ὑδάτα του εἰς τοὺς κόλπους τοῦ Ὦκεανοῦ, καὶ τότε δρός ὑδάτινον ψυστᾶται μέχρι 60 μέτρων. Τὸ δρός τοῦτο συναντᾶται ἐνιστεῖ μετὰ τῆς παλλοροΐας τοῦ Ὦκεανοῦ. Ἐκ τῆς συγκρούσεως τῶν δύο ὑδάτων τρέμουσιν αἱ πέριξ νῆσοι, διάπταγος ἀκούεται εἰς ἀπόστασιν 8 χιλιομέτρων, καὶ τὰ ὑδάτα σαρώνουσι πᾶν τὸ προστυχόν, παρασύροντες μεγάλοις ὅγκοις γῆς καὶ πελώρια δένδρα. Ο ποταμὸς καὶ ὁ Ὦκεανὸς συμπλέκονται ως δύο ἀντίπαλοι στρατοί.

Τὸ φυσᾶ καὶ ... κρυώνει

Τὸ κύπελλον πλῆρες καθὲ μετὰ γάλακτος ἀχνίζει, ἡ δὲ χαριεσσα κορασίς δὲν ἔχει καιρὸν νὰ κρονοτορθῇ, διότι την προσκαλαοῦσι πρῶτον μὲν τὰ βιβλία της καὶ δεύτερον τὰ παιγνίδια της. Που νὰ κάθεται νὰ περιμένῃ ἥσως διου κρυώση μόνον του· ἀλλὰ καὶ πάλιν πῶς νὰ τὸ πῖη, ἀφ' οὐ καίει; «Τὸ καλὸ τὸ παλληκάρι ἔσερει καὶ ἀλλὸ μονοπάτι» λέγει ἡ παροιμία. Οὐδὲν ἀπλούστερον τοῦ ὅ τι ἐπραξεν ἡ μικρὰ ὑμῶν φίλη. «Ἐχουσεν εἰς τὸ πινάκιον μέρος τοῦ καφέ της καὶ τὸ φυσᾶ, ίδετε την, μετά πολλῆς σοδαρότη-